

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobkyně: J. F.
bytem S. 816, X Z.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 12. 2018, č. j. X, ve věci invalidního důchodu

takto:

I. Rozhodnutí žalované ze dne 14. 12. 2018, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 14. 12. 2018, č. j. X, žalovaná zamítla námitky proti rozhodnutí ze dne 24. 9. 2018, č. j. X, kterým žalobkyni odňala invalidní důchod ode dne 24. 10. 2018 na základě posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Vsetín (dále jen „OSSZ“) ze dne 12. 9. 2018, podle kterého poklesla pracovní schopnost žalobkyně o 30 %.
2. **Žalobkyně v žalobě** namítala s odkazem na lékařské zprávy, že má denně bolesti celého úseku páteře, při delším sezení se nemůže postavit a je ztuhlá, užívá analgetika, cvičí, chodí plavat a bolesti má i v noci. Žalobkyni bolí také dolní končetiny, má ostruhy na obou patách, křečové žíly, nohy má neklidné zejména v noci, musí je propínat, a proto trpí i chronickým nevyspaním. Přes den je žalobkyně unavená, má silné migrény spojené se zvracením a nemůže dlouho stát, ani chodit. Na levé horní končetině má žalobkyně středně těžkou neuropatii, je levačka, pravou rukou pouze píše a neudrží v ruce ani nákupní tašku, do jedné minuty má křeče. Žalobkyně navíc má na levé horní končetině již

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

rok onemocnění šlach podle Quervaina, a proto má silné bolesti ruky přes den, nic neudrží. Proto nemůže pracovat na plný úvazek a žádá o opětovné přiznání invalidního důchodu.

3. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** podrobně odkázala na správní řízení, relevantní právní úpravu a posudky o invaliditě, které se shodly na tom, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně byl pouze o 30 %. Žalovaná navrhla vypracovat posudek příslušné posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále „PK MPSV“ nebo „posudková komise“).
4. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 14. 12. 2018.
5. Žalobkyně žalobu podala dne 11. 2. 2019 k Okresnímu soudu ve Vsetíně a ten řízení usnesením své pobočky ve Valašském Meziříčí ze dne 27. 3. 2019, č. j. 12 C 10/2019-14, zastavil a žalobkyni poučil podle § 72 odst. 3 s. ř. s. o možnosti podat žalobu do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení. Podle § 72 odst. 3 věta druhá s. ř. s. v takovém případě platí, že žaloba byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu v občanském soudním řízení. Usnesení žalobkyně přiložila k žalobě. Usnesení nabylo právní moci dne 16. 4. 2019 (<http://infosoud.justice.cz>). Žalobkyně žalobu podala ke krajskému soudu dle otisku poštovního podacího razítka dne 8. 4. 2019, tedy včas. Zdejší soud podotýká, že v napadeném rozhodnutí je v poučení uvedeno, že žalobu lze podat „u věcně a místně příslušného soudu“, vhodnější by byla zřejmě formulace zahrnující označení „krajský soud“.
6. **Soud zjistil ze správního spisu**, že dne 14. 3. 2018 žalobkyně požádala o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Žalobkyně byla uznána invalidní ode dne 19. 7. 2014. V době sepsání žádosti byla žalobkyně v pracovní neschopnosti (od 1. 9. 2017 do 1. 4. 2018).
7. Z rozhodnutí žalované ze dne 24. 9. 2018 soud zjistil, že tímto rozhodnutím žalovaná podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění ode dne 24. 10. 2018 odňala žalobkyni invalidní důchod. Žalovaná tak učinila s odkazem na posudek OSSZ Vsetín ze dne 12. 9. 2018. Žádné další odůvodnění není v rozhodnutí uvedeno.
8. Z rozhodnutí o námitkách soud zjistil, že žalovaná jím zamítla námitky a potvrdila své rozhodnutí ze dne 24. 9. 2018. V záhlaví žalovaná uvedla, že citovaným rozhodnutím ze dne 24. 9. 2018 žalobkyni odňala invalidní důchod a že rozhodla podle § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. a § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), a tato poslední dvě zmíněná ustanovení uvedla v plné citaci. Žádné další odůvodnění rozhodnutí neobsahuje.
9. Podle **posudku PK MPSV v Ostravě** ze dne 11. 7. 2019 žalobkyně nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní. Posudková komise potvrdila posudkové závěry lékařské posudkové služby OSSZ a žalované v námitkovém řízení. Postižení odpovídá ustanovení kapitoly XIII oddílu E položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Pokles pracovní schopnosti stanovila posudková komise o 20 % (pro páteří syndrom

s lehkým funkčním postižením bez prokázání známek postižení nervových kořenů vyšetřením EMG) a tuto míru navýšila o 10 % (pro syndrom karpálního tunelu vlevo s přetrvávající lehkou až středně těžkou neuropatií středního nervu, s lehkou poruchou funkce ruky, s omezením zatížitelnosti) na celkových 30 %. Posudková komise dospěla k závěru, že uznání invalidity prvního stupně v roce 2014 bylo posudkovým omylem, protože ani tenkrát nebylo prokázáno významné postižení páteře, vyšetření magnetické rezonance těžké postižení a myelopatii neprokázaly, zpráva neurologa byla zavádějící.

10. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
11. Soud předesílá, že v řízení před krajským soudem bylo prokázáno, že žalobkyně nebyla k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí invalidní. Toto zjištění nikdo nezpochybil. Předmětem posouzení soudu tak zůstala právní otázka, zda žalovaná postupovala v souladu se zákonem, pokud v řízení o žádosti žalobkyně o zvýšení invalidního důchodu rozhodla o odnětí této dávky, nebo zda tímto postupem překročila rámec předmětu správního řízení.
12. Podle § 81 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 2018, *řízení o změně poskytování nebo výše již přiznané dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti nebo z moci úřední orgánem, který je příslušný k rozhodnutí o této změně, není-li stanoveno jinak.*
13. Z citovaného ustanovení vyplývá, že v případě již přiznané dávky důchodového pojištění je třeba odlišovat řízení o změně poskytování dávky a řízení o změně výše dávky. Současně je nutno brát v potaz, zda bylo řízení zahájeno na žádost účastníka řízení nebo z moci úřední.
14. Soud především zdůrazňuje, že bylo-li správní řízení zahájeno na základě žádosti účastníka řízení, musí správní orgán o takové žádosti rozhodnout. To se v projednávané věci nestalo, neboť žalovaná rozhodla dne 24. 9. 2018 i v řízení o námitkách rozhodnutím ze dne 14. 12. 2018 tak, že rozhodla pouze o odnětí invalidního důchodu. Samotná žádost, která řízení iniciovala, zůstala nevyřízena.
15. Žalobkyně ve své žádosti ze dne 14. 3. 2018 učinila předmětem správního řízení změnu výše přiznané dávky (invalidního důchodu), žalovaná tudíž mohla v daném řízení rozhodovat jen o výši invalidního důchodu, nikoliv však o nároku na tuto dávku. Žalovaná tedy nebyla oprávněna v tomto řízení vydat rozhodnutí o odnětí invalidního důchodu, a to ani v prvním stupni, ani v řízení o námitkách.
16. Na tomto závěru nic nemění ani skutečnost, že ustanovení § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb. žalované v řízení o námitkách umožňuje rozhodnout v neprospěch účastníka řízení. Toto ustanovení totiž nezakládá oprávnění překročit předmět správního řízení vymezený v žádosti podané účastníkem řízení.
17. Pokud by žalovaná v řízení o námitkách zjistila, že žalobkyně nebyla invalidní, nic jí nebránilo odejmout žalobkyni invalidní důchod od nejbližší splátky. Žalovaná nebyla však oprávněna učinit tak v řízení o žádosti žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu, ale v samostatném řízení zahájeném z moci úřední.
18. Podle § 81 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb. *zahájení řízení o dávku důchodového pojištění brání tomu, aby téže věci probíhalo jiné řízení.*
19. Citované ustanovení upravující litispendenci je nutno vykládat v kontextu výše uvedeného. Totožnost věci je dána totožností účastníků řízení a totožností předmětu řízení. Řízení o

změně výše invalidního důchodu a řízení o odnětí této dávky mají odlišný předmět (v jednom případě jde o výši dávky, ve druhém o nárok na dávku). Probíhající řízení o žádosti žalobkyně, jehož předmětem byla změna výše invalidního důchodu, tudíž nemůže být překážkou tomu, aby žalovaná z moci úřední zahájila řízení o odnětí invalidního důchodu.

20. Soud shrnuje, že zjistil podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, a proto napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 4 Ads 108/2012-31, č. ve Sb. NSS 2815/2013, www.nssoud.cz).
21. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první a odst. 2 s. ř. s. Žalobkyně žádné náklady řízení neprokázala a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ve věcech důchodového pojištění. Proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 20. srpna 2019

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně

